בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ה', ג' בשבט תשס"ח (10 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

רש"י, פותח את פרושו לתורה בשאלה הידועה: "אמר ר' יצחק: לא היה צריך להתחיל את התורה אלא "מהחודש הזה לכם" [שמות י"ב 2], שהיא מצווה ראשונה שנצטוו בני ישראל."

עצם שאלתו זו מלמדת כי מצוות קידוש החודש פותחת "דף חדש" ומכאן ואילך זוכה התורה למעמדה הנכבד כספר חוקים אשר נועד להורות לעם ישראל "את הדרך ילכון בה ואת המעשה אשר יעשון" [שם י"ח 20]. נכון אמנם כי כבר בספר בראשית מצינו מצוות בודדות שנצטוו האבות כ**ברית מילה** ו[מצוות] **גיד הנשה**, אך "קידוש החודש" – "היא מצווה ראשונה שנצטוו בני ישראל" – **כאומה**. יתירה מכך: מפרשתינו ואילך, איננו פוגשים עוד במצוות בודדות אלא במסכת שלמה ובפרשת "בא" בלבד כלולות **20** מצוות עשה ולא תעשה ממצוות "החודש הזה" ועד הלכות הפסח, וממצוות תפילין ועד פדיון בכורות.

מערכת מסועפת זו המקיפה את כל הווית חיינו מחייבת אותנו להעמיק ולהתבונן מה המגמה הכוללת המונחת בעצם הרצון העליון להרבות לישראל תורה ומצוות. מפורסמים בנידון דברי בעל ספר החינוך הקובע, כתשובה לשאלה זו, את העיקרון: "אחרי המעשים נמשכים הלבבות". כלל זה מפורט על ידו בהרחבה בפרשתנו אגב באור טעמה של אחת ממצוות הפסח - שלא לשבור עצם מכל עצמות קרבן הפסח: "ועצם לא תשברו בו" [שם י"ב 46].
ספר החינוך מיטיב לבאר כי מצווה זו נועדה להפנים בלב המסובים בליל הסדר את ההכרה כי בצאתם מֵעבדות לחירות הרי הם בני מלכים "ואין כבוד לפני מלכים ויועצי ארץ לגרר העצמות ולשברם ככלבים" אך בכך לא נחה דעתו, והוא תוהה מדוע לא די לקבוע את הדברים בזכרון אחד בלב ותמצית תשובתו:
"דע כי האדם נפעל כפי פעולותיו ולבו וכל מחשבותיו תמיד אחר מעשיו שהוא עוסק בהם אם טוב ואם רע כי אחרי המעשים נמשכים הלבבות..."

אין ספק שדברי בעל ספר החינוך נכונים מבחינה פסיכולוגית, אך האמנם ניתן להסתפק בדבריו ולראות בהם טעם בלעדי לכל המצוות המעשיות? הן לאור דברי "החינוך" נותרות המצוות המעשיות בבחינת אמצעי, ואין בהן ערך כשלעצמן. יתירה מזו: לדעת ספר החינוך עיקר תפקידו של המצוות המעשיות הוא לעורר את הלבבות בעצם עשייתן, וממילא אין פסול בקיומן כ"מצוות אנשים מלומדה" ללא ייחוד וכוונה. על, ולמה איפוא זועק הנביא: "יען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק מעלי ותהי יראתם אותי מצוות אנשים מלומדה" [ישעיה כ"ט 13]

אחרי הלבבות נמשכים המעשים - דומה כי אחרי ככלות הכל עלינו לבנות מעל ליסוד הפשוט לפיו "אחרי המעשים נמשכים הלבבות" נדבך גבוה יותר ולפיו "אחרי הלבבות

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{34}	(י-ם): 16^{19}	(ת"א): 16^{33}	(חיפה): 16^{22}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{33}	(י-ם): 17^{34}	(ת"א): 17^{35}	(חיפה): 17^{33}

פרשת השבוע: **"בא"** [שמות י' 1 – י"ג 16] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

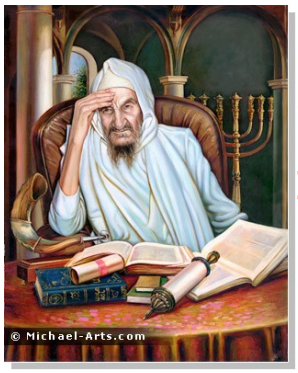
בס"ד
"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ה**', **ג' בשבט** תשס"ח (**10** בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

נמשכים המעשים". רבון העולמים יצר את האדם עפר מן האדמה ונפח באפיו נשמת חיים, ולפיכך נתבע האדם המורכב מגוף ונשמה לשתף בהשגותיו הרוחניות גם את גופו, וכדרך שחוויות רוחניות עזות העוברות על האדם, עשויות לסמר את בשרו ולהעלות דמעות בעיניו - כך אף המצוות המעשיות נועדו להביא לביטוי מוחשי את החוויה הרוחנית החופשת כל חדרי בטן ומתרוננת בבשר החי: "**לבי ובשרי ירננו אל א-ל חי**"
כך אי אפשר לה לאמונה שתהא פורחת באוויר ללא שתבואו לידי ביטוי במצוות ומעשים טובים, כדרך שאהבה בין איש לאשה צריכה למצוא את ביטויה בחיי אישות "**והיו לבשר אחד**", ומ"אהבה אפלטונית" הנשארת בספירת הרוח בלבד - **לא נולד עדיין אפילו ילד אחד**.

המחשה נפלאה לזרם הדו-סטרי בין המעשים והלבבות, ניתן למצוא במצוות תפילין החותמת את פרשתנו. מצד אחד וודאי שמעשה הנחת תפילין נועד לעורר את הלב והמוח לעבודת ה' כדברי חז"ל: "**כל מי שיש לו מזוזה בפתחו וציצית בבגדו ותפילין בראשו מובטח לו שלא יחטא**" [מסכת מנחות מ"ג:]; "**כי מתוך הפעולות הטובות אנו נפעלים להיות טובים**" ["החינוך" שם]
אבל במעמקים גנוזה בתפילין מדרגה גבוהה יותר והיא באה לידי ביטוי בעז שבפסוקי שיר השירים. "**שימני כחותם על לבך כחותם על זרועך כי עזה כמוות אהבה...**" [שה"ש ח' 6]
האהבה הומה בלב פנימה, מבקשת לשתף את הבשר בחוויה ועל כן מתוך "שימני כחותם על ליבך" זוכה היד הפשוטה באהבה לקשר של תפילין: "כחותם על זרועך". הנשמה העליונה "בת המלך" אשר ירדה לעולם אינה בזה לגוף "בן הכפר" עמו באה בברית בשר. **אדרבה** - מבקשת היא להקימו מעפר ועמו יחדיו לערוג ולבקש: שימני כחותם!
[http://www.tora.co.il/parasha/bo.htm]

*מחר, **<u>ד' בשבט</u>**, יום פטירתו של ה"**באבא סאלי**" - רבי ישראל אבוחצירא (1890 - 1984).*

הבאבא סאלי התפרסם בציבור כעושה מופתים. רבים נהרו אליו כדי לזכות בברכה, בקבוק "מים קדושים" או קמע מידו. סיפורי נפלאות הופצו עליו, וההערצה אליו הייתה כבירה במיוחד בקרב יוצאי צפון אפריקה. גם בחוגי החרדים זכה להערכה רבה, ואגודת ישראל ניצלה את תמיכתו כדי לקבל קולות בין הספרדים, על אף היותה בעלת גוון אשכנזי. יום פטירתו הפך ליום הילולא המונית, המושכת רבבות מבקרים לנתיבות, ביניהם פוליטיקאים רבים. סביב אירוע זה התפתחה תעשייה שנויה במחלוקת וענפה במיוחד של קמעות ומזכרות שונות שמיוחסת להם קדושה.

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **<u>חמישי</u>** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{34}	(י-ם): 16^{19}	(ת"א): 16^{33}	(חיפה): 16^{22}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{33}	(י-ם): 17^{34}	(ת"א): 17^{35}	(חיפה): 17^{33}

פרשת השבוע: "**בא**" [שמות י' 1 – י"ג 16] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ה**', **ג**' **בשבט** תשס"ח (**10** **בינואר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

האמונות העממיות סביבו רק התגברו אחרי מותו, ובבתים וחנויות רבות תולים את תמונתו כמקור לברכה והצלחה.

כפי שלמדנו בעניין אחרי המעשים/הלבבות נמשכים הלבבות/המעשים, כן נמשך עולם החי אחרי עולם הצומח – וגם אנחנו אוהבים פרחים לשבת!

שבת שלום ומבורך,
ברברה, מרדכי וב"ב

"לו עמי שומע לי, ישראל בדרכַי יהלֵכו. כמעט אויביהם אכניע, ועל צריהם אשיב ידי."
מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **חמישי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16^{34}	(י-ם): 16^{19}	(ת"א): 16^{33}	(חיפה): 16^{22}
צאת השבת	(ב"ש): 17^{33}	(י-ם): 17^{34}	(ת"א): 17^{35}	(חיפה): 17^{33}

פרשת השבוע: **"בא"** [שמות י' 1 – י"ג 16] **יום נעים ושבת שלום ומבורך!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.